

Plean Gníomhaíochta

Míchumais

Eanáir 2026 go Nollaig

2028

Uiscebhealaí do Chách

Formáid Mhalartach

Tá cóipeanna den doiciméad seo ar fáil ar shuíomh gréasáin Uiscebhealaí Éireann agus i bhformáid pháipéir. Cuirfear cáipéisí ar fáil ar iarratas i bhformáidí ar nós Léamh Éasca, Braille, formáidí fuaime, cló mór nó teangacha mionlaigh chun freastal ar riachtanais na ndaoine nach é an Béarla a gcéad teanga.

Chun formáid dhifriúil a iarraidh, déan teagmháil linn ag:

Aonad Comhionannais, Seirbhísí Corparáideacha,
Uiscebhealaí Éireann
2 Bóthar Shligigh
Inis Ceithleann
Co. Fhear Manach
BT74 7JY

Teil: +44 (0)28 6632 3004

Ríomhphost: equality.user@waterwaysireland.org

Is féidir leat an doiciméad seo a léamh agus/nó a íoslódáil ónár suíomh gréasáin fosta. Téigh go www.uiscebhealaireland.org

ÁBHAR

Réamhrá ón Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin.....	3
1.0 Réamhrá	4
2.0 Cuspóir an Phlean Gníomhaíochta um Míchumas	4
3.0 Maidir le hUiscebhealaí Éireann.....	5
4.0 Cur i bhFeidhm an Phlean.....	7
5.0 Tuarascáil Bhliantúil	7
6.0 Rannpháirtíocht Éifeachtach	7
7.0 Comhairliúchán	8
8.0 Poist sa Saol Poiblí a bhfuil Freagracht ar Uiscebhealaí Éireann astu.....	9
9.0 Beartha Roimhe Seo.....	9
10.0 Beartha Gníomhaíochta	11
11.0 Foilsiú an Phlean.....	20

Réamhrá ón Phríomhfheidhmeannach

Uiscebhealaí do Chách - Is ráiteas é Plean Gníomhaíochta Míchumais Uiscebhealaí Éireann 2026-2028 ar ár dtiomantas do chomhlíonadh na n-oibleagáidí reachtúla i gcomhréir le hAlt 49A den Acht um Idirhealú Míchumais 1995 (arna leasú ag an Ordú um Idirhealú Míchumais (TÉ) 2006) i dTuaisceart Éireann agus Acht um Míchumas 2005 in Éirinn.

Cuirfidh forfheidhmiú rathúil an Phlean seo feabhas ar na seirbhísí, na háiseanna agus na huiscebhealaí a bhainistimid ionas gur féidir le gach duine inár bpobail taitneamh a bhaint astu agus béim ar leith á leagan ar dhaoine faoi mhíchumas. Mar fhostóir déanaimid scrúdú leanúnach ar conas is féidir linn níos mó a dhéanamh chun daoine faoi mhíchumas a mhealladh chun Uiscebhealaí Éireann a mheas mar fhostóir rogha.

Cuireann an Plean creat straitéiseach ar fáil chun aghaidh a thabhairt ar na bacainní dearcaidh agus comhshaoil atá ann maidir le rannpháirtíocht iomlán agus éifeachtach daoine faoi mhíchumas sa saol poiblí. Beidh rannpháirtíocht an uile dhuine i gcoilár na mbeartas agus na cinnteoireachta laistigh dár n-eagraíocht. Déanfar bearta gníomhaíochta dearfacha a phríomhshruthú agus tús áite acu ar fud ár gcláir oibre uile.

SEÁN MC DONAGH
Príomhfheidhmeannach

1.0 Réamhrá

1.1 Faoi Alt 49A den Acht um Idirdealú ar Bhonn Míchumais 1995 (DDA 1995), arna leasú le hAirteagal 5 den Ordú um Idirdealú ar Bhonn Míchumais (Tuaisceart Éireann) 2006, ceanglaítear ar Uiscebhealaí Éireann, agus a fheidhmeanna á gcomhlíonadh aige, aird chuí a thabhairt ar an ghá atá le:

- dearcthaí dearfacha i leith daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn;
- rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas sa saol poiblí a spreagadh.

1.2 Faoi Alt 49B den DDA 1995, ceanglaítear ar Uiscebhealaí Éireann Plean Gníomhaíochta Míchumais a chur faoi bhráid an Choimisiúin um Chomhionannas ina léirítear conas atá sé beartaithe na dualgais seo a chomhlíonadh ó thaobh a chuid feidhmeanna de.

1.3 Mar Chomhlacht Thuaidh-Theas, tá sé beartaithe fosta go dtabharfaidh cur i gcrích na mbeart sa Phlean Gníomhaíochta seo aghaidh ar ár n-oibleagáidí reachtúla faoin Acht um Míchumas 2005 in Éirinn.

1.4 Nóta faoin téarmaeolaíocht

Sa Phlean Gníomhaíochta seo, úsáidtear na téarmaí “daoine míchumasaithe” agus “daoine faoi mhíchumas” go hidirshalartaithe. Aithnímid go bhféadfadh daoine, laistigh dár bpobail éagsúla, taithí a fháil ar chineálacha éagsúla míchumais a thrasnaíonn a chéile.

Aithnímid fosta go bhfuil féiniúlachtaí iolracha ag daoine faoi mhíchumas i ndáil le catagóirí comhionannais eile amhail inscne, cine, aois etc. agus déanfaimid iarracht cur chuige trasnach a ghlacadh agus bacainní ar fhostaíocht, rochtain ar sheirbhísí agus rannpháirtíocht sa saol poiblí á mbreithniú chun a chinntiú nach mbeidh daoine aonair faoi mhíbhuntáiste mar gheall ar chomhcheangal foras comhionannais.

Aithníonn go leor laistigh den ghluaiseacht um chearta míchumais an téarma 'daoine míchumasaithe' mar rud atá ailínithe leis an tsamhail shóisialta agus chearta daonna maidir le míchumas, toisc go meastar go n-aithníonn sé go bhfuil daoine faoi mhíchumas amhlaidh mar thoradh ar bhacainní sa timpeallacht agus sa tsochaí.

Aithnímid chomh maith gur fearr le daoine eile an téarma “daoine faoi mhíchumas” mar gheall ar an tuiscint atá sa téarma gur daoine iad, sa chéad dul síos, atá i dteideal cearta an duine. Léiríonn sé seo an teanga a úsáidtear i gCoinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta Daoine faoi Mhíchumas (UNCRPD). Ar deireadh, aithnímid nach n-aithníonn daoine áirithe iad féin mar dhaoine faoi mhíchumas.

2.0 Cuspóir an Phlean Gníomhaíochta um Míchumas

- 2.1 Tá Uiscebhealaí Éireann tiomanta dá dhualgais maidir le daoine faoi mhíchumas a chomhlíonadh i ndáil lena fheidhmeanna gnó, agus na dualgais seo a chur i lár ár gcuspóra na coinníollacha cearta a chruthú chun tacú le cuimsiú, comhionannas deiseanna agus rannpháirtíocht an phobail agus meas ar thimpeallacht na n-uiscebhealaí a mhéadú. Cabhróidh sé seo lena chinntiú go mbeidh ár bpobail uiscebhealaí athléimneach, inbhuanaithe agus inrochtana ag na glúnta reatha agus glúnta amach anseo.

Leagtar amach san Phlean seo na bearta dearfacha a dhéanfaidh Uiscebhealaí Éireann sa tréimhse 2026-2028. Tógtar ann ar an mhéid a baineadh amach le Pleananna Gníomhaíochta roimhe seo, agus aithnítear ann chomh maith na cuspóirí nua atá ann maidir le saincheisteanna faoi mhíchumas a chur i lár an aonaigh i gláir oibre Uiscebhealaí Éireann.

3.0 Maidir le hUiscebhealaí Éireann

Is Comhlacht trasteorann é Uiscebhealaí Éireann, an ceann is mó de shé Chomhlacht Forfheidhmithe Thuaidh/Theas a bunaíodh faoin Chomhaontú Briotanach-Éireannach an 10 Aibreán 1998. Tugadh éifeacht intíre don Chomhaontú seo trí Ordú um Chomhoibriú Thuaidh/Theas (Comhlachtaí Forfheidhmithe) (Tuaisceart Éireann), 1999 agus Acht um Chomhaontú Briotanach-Éireannach, 1999 faoi seach.

Is muidne an t-údarás loingseoireachta trasteorann atá freagrach as bainistíocht, cothabháil, forbairt agus athchóiriú 1,100 km d'uiscebhealaí loingseoireachta intíre agus os cionn 600 km de Bhealaí Glasa agus Gorma, go príomha chun críocha áineasa.

Tá ár gCeanncheathrú in Inis Ceithleann, Co. Fhear Manach, agus oifigí réigiúnacha againn i mBaile Átha Cliath, i gCora Droma Rúisc, Co. Liatroma, agus sa Scairbh, Co. an Chláir.

Fostaímid thart ar 360 ball foirne buan atá lonnaithe in oifigí agus ar láithreáin gar do na huiscebhealaí intíre agus tugann foireann a earcaítear go séasúrach cúnamh dóibh, rud a léiríonn gné shéasúrach de chúram na heagraíochta. Gineann Uiscebhealaí Éireann luach bliantúil suntasach i leas sóisialta, eacnamaíoch agus comhshaoil. Ina theannta sin, cuireann uiscebhealaí inrochtana agus cuimsitheacha le hathléimneacht an phobail, le caomhnú bithéagsúlachta agus le bonneagar gorm-glas a théann chun leasa na sláinte agus na folláine.

CAD A DHÉANAIMID

Is é Uiscebhealaí Éireann an t-údarás loingseoireachta do 1,100 km d'uiscebhealaí intíre inseolta, lena n-áirítear:

- Loingseoireacht Íochtar na Banna
- Loingseoireacht na Sionainne
- Loingseoireacht na Bearú
- Córas na hÉirne
- Canáil Ríoga
- Canáil Uladh
- Uiscebhealach na Sionainne-Éirne
- An Chanáil Mhór

I mí Iúil 2007, chomhaontaigh an Chomhairle Aireachta Thuaidh/Theas (CATT) go gcuirfí freagracht as atógáil Chanáil Uladh, ó Loch Éirne Uachtarach go Cluain Eois, faoi chúram Uiscebhealaí Éireann, agus tar éis a hathchóirithe, go mbeadh a bainistíocht, a cothabháil agus a forbairt chun críocha áineasa faoina chúram chomh maith.

Ar leibhéal oibríochtúil, tá Uiscebhealaí Éireann freagrach as réimse leathan de shócmhainní bonneagair lena n-áirítear bealaí loingseoireachta, claífoirt, cosáin

tarraingthe, tailte in aice láimhe, cuanta, céanna, seastáin iascaireachta, droichid, tóchair, uiscebhealaí, sceitheadh, loic, loc-chomhlaí agus tithe loc mar aon le foirgnimh agus cartlanna. Meastar go bhfuil luacháil reatha chostais atógála an bhonneagair seo os cionn €1 billiún.

Tá cláir oibre Uiscebhealaí Éireann ríthábhachtach chun timpeallacht áineasa shábháilte agus ardchaighdeáin a sholáthar do chustaiméirí agus, san am céanna, oidhreacht thionsclaíoch agus chomhshaoil na n-uiscebhealaí a chaomhnú do na glúnta atá le teacht.

4.0 Cur i bhFeidhm an Phlean

- 4.1 Tá Uiscebhealaí Éireann tiomanta do chur i bhfeidhm éifeachtach an Phlean Gníomhaíochta seo ar fud na heagraíochta.
- 4.2 Déanfaidh an Fhoireann Ardbhainistíochta monatóireacht ar an Phlean Gníomhaíochta ar bhonn leathbhliantúil agus déanfaidh siad athbhreithniú ar an dul chun cinn maidir le gníomhartha a comhaontaíodh roimhe seo a chur i bhfeidhm, agus breithneoidh siad aon fhorbairtí nua idir an dá linn. Nuair is oiriúnach, déanfar athbhreithniú ar an Phlean Gníomhaíochta chun aon fhorbairtí nua, comhairliúcháin, toradh aon Mheasúnuithe Tionchair Chomhionannais nua nó aon fhaisnéis bhreise nach raibh ar fáil roimhe seo a léiriú.
- 4.3 Tá an Príomhfheidhmeannach agus an Fhoireann Ardbhainistíochta freagrach as an bPlean Gníomhaíochta Míchumais seo a chur i bhfeidhm . Tá an Rannóg Seirbhísí Corparáideacha freagrach ó lá go lá agus beidh siad freagrach as socruithe riaracháin a chur i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíonann Uiscebhealaí Éireann a dhualgais míchumais agus é i mbun a chuid feidhmeanna a chomhlíonadh.
- 4.4 Déanfar acmhainní riachtanacha, ó thaobh daoine, ama agus buiséid de, a leithdháileadh chun an Plean seo a chur i bhfeidhm go héifeachtach agus chun cuspóirí agus spriocanna gaolmhara a bhaineann le dualgais míchumais inár bpleananna corparáideacha agus gnó a bhaint amach. Tá Uiscebhealaí Éireann tiomanta dá chinntiú go gcuirtear gach ball foirne ar an eolas faoin Phlean seo agus cuirfean an oiliúint agus an treoir riachtanach ar fáil maidir le dualgais míchumais agus an plean seo á chur i bhfeidhm.
- 4.5 Cinnteoidh Uiscebhealaí Éireann fosta go mbeidh socruithe inmheánacha iomchuí i bhfeidhm chun monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar chomhlíonadh na ndualgas míchumais, agus ar chur i bhfeidhm an Phlean Gníomhaíochta seo. Déanfar athbhreithniú trí bliana ar an Phlean i gcomhairle le Coimisiún Comhionannais Thuaisceart Éireann.

5.0 Tuarascáil Bhliantúil

- 5.1 Deimhníonn Uiscebhealaí Éireann a ghealltanas tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Choimisiúin um Chomhionannas bunaithe ar chur i bhfeidhm an Phlean seo. Cuirfean cóip den tuarascáil bhliantúil ar fáil ar ár suíomh Gréasáin agus is féidir í a sholáthar i bhformáidí malartacha ar iarratas.
- 5.2 Cuirfean sonraí faoin dul chun cinn maidir le cuspóirí a chomhlíonadh i ndáil lenár ndualgais míchumais san earnáil phoiblí san áireamh i dTuarascáil Bhliantúil Uiscebhealaí Éireann fosta.

6.0 Rannpháirtíocht Éifeachtach

- 6.1 Táimid tiomanta don chomhoibriú éifeachtach le daoine faoi mhíchumas agus a ngrúpaí ionadaíocha maidir le forbairt, cur i bhfeidhm agus athbhreithniú an phlean seo.

7.0 Comhairliúchán

- 7.1 Tá Uiscebhealaí Éireann tiomanta do chomhairliúchán dáiríre a dhéanamh nuair a bheifear ag forbairt a chuid dualgas ó thaobh míchumas de. Tá comhairliúchán rithabhachtach d'fhorbairt, cur i bhfeidhm, monatóireacht agus athbhreithniú éifeachtach an Phlean. Tá sé beartaithe go gcinnteoidh an rannpháirtíocht mhachnamhach agus réamhbhreathnaitheach seo ó chomhairlithe go dtabharfaidh na gníomhartha a chuireann Uiscebhealaí Éireann i bhfeidhm athrú inbhuanaithe do dhaoine faoi mhíchumas.
- 7.2 Tá rannpháirtíocht na gcomhairlithe ceaptha chun cabhrú le hUiscebhealaí Éireann ar na bealaí a leanas:
- A aithint cé na bacainní a bhíonn roimh dhaoine faoi mhíchumas agus iad ag plé leis an saol poiblí i gcoitinne agus go háirithe aon bhacainní a bhíonn rompu agus iad ag plé linn.
 - Uaireanta a aithint san am atá thart nár chuireamar dearthaí dearfacha chun cinn i leith daoine faoi mhíchumas agus trí dheiseanna amach anseo a aithint chun dearthaí den sórt sin a chur chun cinn.
 - Tosaíochtaí a shocrú agus réitigh a aithint chun gníomh feabhais a dhéanamh; agus
 - Faireachán agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeart a glacadh.
- 7.3 Beidh comhairliúchán ar an Phlean Gníomhaíochta Míchumais ar siúl ón 1 Meán Fómhair go dtí an 24 Samhain 2025 agus beidh na nithe seo a leanas i gceist leis:
- Iarratais ar fhreagraí ó pháirtithe leasmhara agus ó spriocghrúpaí maidir leis an dréacht-Phlean.
 - Comhairliúchán ar líne ina gcuirfear dréacht-Phlean Gníomhaíochta Míchumais 2026-2028 ar shuíomh gréasáin Uiscebhealaí Éireann mar aon le fógraíocht ar na meáin shóisialta.
 - Cruinnithe duine le duine le grúpaí comhairleacha agus bealaí eile a aithnítear mar dhea-chleachtas; agus
 - Deireadh a chur le bacainní ar rannpháirtíocht trí thairiscint a dhéanamh cáipéisíocht chomhairliúcháin a chur ar fáil i bhformáidí malartacha
- 7.4 Glacfar le freagraí comhairliúcháin i réimse formáidí lena n-áirítear:
- Ceistneoir freagartha comhairliúcháin
 - Ríomhphost chuig equality.user@waterwaysireland.org
 - Cruinniú duine le duine a iarraidh; agus
 - Aon mhodh eile a d'fhéadfaí a réachtáil ar bhonn réasúnta.

7.5 Ar chríochnú an phróisis chomhairliúcháin, déanfaidh Uiscebhealaí Éireann athbhreithniú ar an aiseolas a fuarthas agus déanfaidh siad an Plean Gníomhaíochta Míchumais a nuashonrú de réir mar is gá. Fuair na comhairlitheoirí uile cóip dár bhfreagra ar na tuairimí comhairliúcháin a fuarthas.

8.0 Poist sa Saol Poiblí a bhfuil Freagracht ar Uiscebhealaí Éireann astu

- 8.1 Níl smacht díreach ag Uiscebhealaí Éireann ar phoist sa saol poiblí; mar sin féin, leanfaimid orainn ag cur ár dtiomantas in iúl go soiléir chun rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas sa saol poiblí a spreagadh trí earcaíocht.
- 8.2 Cuirtear deiseanna ar fáil fosta do rannpháirtíocht ár bhfoirne i ngrúpaí beartais agus cinnteoireachta trí na bealaí seo a leanas:
- Grúpa Oibre um Chomhionannas agus Ilchineálach Uiscebhealaí Éireann
 - Fóram Comhpháirteach um Chaidreamh Tionsclaíoch
 - Coistí Caibidlíochta Náisiúnta na gCeardchumann
 - Ionadaíocht ar Shláinte & Sábháilteacht ar bhonn réigiúnach agus ar bhonn eagraíochta araon

9.0 Bearta Roimhe Seo

- 9.1 Is léiriú iad na bearta seo a leanas ar na gníomhartha dearfacha iomadúla atá déanta againn agus Pleananna Gníomhaíochta Míchumais roimhe seo á gcur i gcrích againn, agus tá roinnt de na gníomhartha seo bunaithe mar chuid dár dtiomantas leanúnach chun dea-chleachtais chomhionannais a chur chun cinn.
- Déantar gach tionscadal caipitil agus cothabhála a dhearadh i gcomhréir leis an dea-chleachtas.
 - Spreagtar agus éascaítear imeachtaí ar agus ar feadh ár n-uiscebhealaí chun tarraingteacht na n-uiscebhealaí a mhéadú do chách, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas. Comhoibrímid agus tacaímid le roinnt comhlachtaí rialaithe chun cláir áineasa a sheachadadh lena chinntiú go bhfuil siad inrochtana do dhaoine faoi mhíchumas.
 - Tacaímid le rochtain agus spreagaimid rochtain do gach imeacht agus clár ar ár n-uiscebhealaí agus feadh na n-uiscebhealaí. Tacaítear leo seo agus cuirtear chun cinn iad mar chuid dár ngníomhaíocht leanúnach bholscaireachta.
 - Foilsítear gach folúntas poist a earcaítear go seachtrach ar an suíomh gréasáin agus ar na meáin shóisialta, rud a osclaíonn deiseanna gairme do lucht féachana i bhfad níos leithne agus a chuireann comhionannas deiseanna chun cinn. Is é beartas Uiscebhealaí Éireann comhionannas fostaíochta a sholáthar do gach fostaí reatha agus ionchasach, beag beann ar mhíchumas.
 - Pléann gach próiseas roghnúcháin le riachtanais ar leith na n-iarratasóirí ar bhonn aonair.
 - Tá tacaíocht bhreise curtha ar fáil d'fhostaithe a d'iarr cúnamh chun a ndualgais a chomhlíonadh, agus ina theannta sin, iarraidimid ar fhostaithe fógra a thabhairt dúinn más mian leo plean aslonnaithe

pearsanta a fhorbairt chun freastal ar a riachtanais, i gcás aslonnú ó fhoirgnimh ár n-oifigí.

- I gcás ina bhfuil cruinnithe poiblí beartaithe, tugtar aird ar a chinntiú go bhfuil an t-ionad agus na seirbhísí riachtanacha inrochtana ag gach duine a bhíonn i láthair.

9.2 Cé go bhfuilimid feasach ar thionchar shrianta Covid-19 ar sheachadadh roinnt gnéithe dár bPleananna Gníomhaíochta Comhionannais agus Míchumais roimhe seo, leanfaimid orainn ag déanamh monatóireachta ar shláinte mheabhrach agus folláine ár bhfoirne agus ag measúnú cúrsaí bunaithe ar an mhéid sin.

Tugann Roinn 10 den Phlean seo sonraí faoi na bearta gníomhaíochta agus na táscairí feidhmíochta agus na haschuir ghaolmhara a bhfuil Uiscebhealaí Éireann tiomanta dóibh a sheachadadh idir 2026-2028.

10. Bearta Gníomhaíochta

Faoi Alt 49A den Acht um Idirdealú Míchumais 1995 (DDA 1995) (arna leasú ag an Ordú um Idirdealú Míchumais (TÉ) 2006), ceanglaítear ar Uiscebhealaí Éireann agus a fheidhmeanna á gcomhlíonadh aige aird chuí a thabhairt ar na nithe a leanas:

- Dearcadh dearfach i leith daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn;
- Rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas sa saol poiblí a spreagadh.

Dearcadh dearfach a chur chun cinn i leith daoine faoi mhíchumas

Oiliúint agus Feasacht Foirne

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
1.	<p>Oiliúint faoin reachtaíocht maidir le comhionannas míchumais a chur ar fáil lena n-áireofar faisnéis faoi dhualgais fostóirí agus fostaithe faoin Acht um Idirdealú Míchumais agus faoi bheartais agus nósanna imeachta comhdheiseanna Uiscebhealaí Éireann.</p> <p>Oiliúint feasachta agus béasaíochta míchumais a chur ar fáil do gach ball foirne lena n-áirítear:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dearcadh dearfach a chur chun cinn i leith daoine faoi mhíchumas. 	<p>Líon na foirne a fuair oiliúint i gcomhionannas míchumais.</p> <p>100% den fhoireann oibríochtúil</p> <p>100% den fhoireann Riaracháin Theicniúil Ghairmiúil le modúl ríomhfhoghlama (bliantúil) a chríochnú, lena n-áirítear gach ball den Bhainistíocht Shinsearach.</p> <p>100% de na baill foirne nua uile ag an ionduchtú</p> <p>Laghdú ar leibhéal na bulaíochta, an chiaptha, an</p>	<p>Coinníonn sé/sí an fhoireann ar an eolas faoi shaincheisteanna míchumais agus bíonn tionchar aige/aici orthu chun deiseanna athraithe dearfacha a chur i bhfeidhm.</p> <p>Tá an oiliúint atá ag teastáil ó bhaill foirne chun a aithint cén tacaíocht is féidir leo a thairiscint do chustaiméirí/úsáideoirí a bhfuil riachtanais éagsúla acu agus chun a bheith ar an eolas faoin tacaíocht atá ar fáil chun a n-</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	<p>C S</p> <p>AD</p>

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
	<ul style="list-style-type: none"> Tuiscint a fhorbairt ar na bacainní a bhíonn roimh dhaoine faoi mhíchumas, lena n-áirítear tosca dearcaidh agus comhshaoil. Tuiscint ar mhúnla sóisialta an mhíchumais. Eolas faoi úsáid teanga agus nósanna cuí. Dúshlán steiréitíopaí/míthuisicintí faoi dhaoine faoi mhíchumas a thabhairt. 	idirdhealaithe agus an íospartaithe a tuairiscíodh.	<p>idirghníomhú le húsáideoirí a éascú.</p> <p>Feasacht mhéadaithe ar oibleagáidí comhroinnte míchumais Uiscebhealaí Éireann agus deis rúnda a thabhairt don fhoireann comhairle a chur orthu má tá aon riachtanais ghaolmhara acu.</p> <p>Faigheann fostaithe faoi mhíchumas a bhfuil coigeartuithe réasúnta ag teastáil uathu tacaíocht thráthúil agus tugann siad aiseolas dearfach faoina dtaithe</p>		
2.	<p>Rannpháirtíocht fostaithe faoi mhíchumas i gcláir oiliúna agus forbartha a spreagadh.</p> <p>Teagmháil le fostaithe faoi mhíchumas maidir le cláir oiliúna a fhorbairt.</p> <p>Teagmháil le grúpaí míchumais, amhail Disability Action, chun oiliúint feasachta</p>	Rannpháirtíocht foirne faoi mhíchumas a spreagadh i gcláir oiliúna agus forbartha chun feasacht a mhúscailt agus forbairt laistigh den eagraíocht a fheabhsú.	<p>Deiseanna méadaithe do bhaill foirne faoi mhíchumas.</p> <p>Pleanáil chomharbais éifeachtach do riachtanais an lucht saothair amach anseo.</p> <p>Feabhas a chur ar fhorbairt laistigh den eagraíocht</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	AD/CS

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
	a shocrú le duine dá rannpháirtithe.				
3.	Comhionannas míchumais a chomhtháthú agus a sheachadadh in oiliúint earcaíochta lena chinntiú, nuair is réasúnta, go nglactar le hiarratais i bhformáidí malartacha, agus go ndéantar coigeartuithe réasúnta go réamhghníomhach.	Go gcríochnóidh gach ball den fhoireann AD-agus de phainéal earcaíochta agus roghnúcháin oiliúint bhliantúil ar chomhionannas agus ar mhíchumas Líon na n-iarratas ar fhormáidí malartacha, coigeartuithe réasúnta.	Oiliúint a chur ar bhaill foirne chun a aithint cén tacaíocht is féidir leo a thairiscint d'iarratasóirí poist a bhfuil riachtanais éagsúla acu. Le cur i gcrích tríd an chreat nua Earcaíochta & Roghnúcháin. Seachadadh tríd an scéim agallaimh ráthaithe	31/12/26 31/12/27 31/12/28	H R

Cumarsáid

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
4.	Feachtais chumarsáide inmheánacha a reáchtáil chun cuimsiú a chothú, feasacht a mhúscailt faoinár ndúshláin, agus éagsúlacht ár lucht saothair a cheiliúradh.	2 bhabhta cumarsáide in aghaidh na bliana, i gcomhar le Grúpa Dea-Oibre Uiscebhealaí Éireann.	Eolas agus feasacht mhéadaithe na foirne ar shaincheisteanna sonracha míchumais agus a n-oibleagáidí comhroinnte chun an clár oibre míchumais a chur i bhfeidhm.	07/2026 & 12/2026 07/2027 & 12/2027 07/2028 & 12/2028	An tAonad Comhionannais M&C CS/HR
5.	Úsáid a bhaint as íomhánna agus ábhar dearfach/cuimsitheach nuair is féidir chun inrochtaineacht thimpeallacht an uiscebhealaigh a chur chun cinn do dhaoine faoi mhíchumas, rud a léiríonn go bhfuil daoine faoi mhíchumas éagsúil ag baint taitnimh as gníomhaíochtaí inbhuanaithe uiscebhealaigh agus ag glacadh páirte sa mhaoirseacht chomhshaoil.	Íomhánna dearfacha/cuimsitheacha a chur san áireamh i bhfoilseacháin chorparáideacha, ar na meáin shóisialta agus ar ár suíomh gréasáin. 2 chomhoibriú in aghaidh na bliana chun íomhánna/ábhar dearfach a chruthú agus a cheapadh.	Daoine faoi mhíchumas a spreagadh chun dul i dtaithí ar na huiscebhealaí laistigh den eagraíocht agus lasmuigh di. Cealaítear dá réir sin réamhthuiscintí maidir le cumais daoine faoi mhíchumas.	07/2026 & 12/2026 07/2027 & 12/2027 07/2028 & 12/2028	An tAonad Comhionannais M&C

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
6.	<p>Leanúint de dheiseanna a chruthú don eagraíocht éisteacht le baill foirne agus tuiscint a fháil ar an tionchar pearsanta a bhíonn ag neamhionannais ar dhaoine faoi mhíchumas agus bacainní a laghdú.</p> <p>Inrochtaineacht do lucht féachana níos leithne a mhéadú agus a chur chun cinn. M.sh. páirtithe leasmhara seachtracha agus úsáideoirí seirbhíse trí na meáin shóisialta</p>	1 ábhar cumarsáide cruthaithe in aghaidh na bliana	<p>Feasacht mhéadaithe go hinmheánach ar oibleagáidí míchumais Uiscebhealaí Éireann trí oiliúint, ceardlanna agus suirbhéanna agus deis a thabhairt faoi rún don fhoireann a chur in iúl má tá aon riachtanais ghaolmhara acu.</p> <p>Feasacht a mhúscailt agus clár cúnamh d'fhostaithe UÉ agus na garchabhróirí Sláinte Meabhrach a chur chun cinn.</p> <p>Feasacht a mhéadú chun inrochtaineacht a chur chun cinn d'úsáideoirí seirbhísí seachtracha</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	<p>CS</p> <p>M&C</p> <p>POF</p> <p>E&H</p>
7.	Athbhreithniú a dhéanamh ar ár gcumarsáid le húsáideoirí lena chinntiú go bhfuil sí soiléir agus éasca a thuiscint, go gcomhlíonann sí riachtanais gach úsáideora, agus go bhfuil sí ar fáil i dteangacha eile agus i bhformáidí malartacha.	<p>Líon na n-iarratas ar fhaisnéis i bhformáid mhalartach.</p> <p>Líon na ngearán faoinár bhfaisnéis nó faoinár seachadadh seirbhíse.</p> <p>Suíomh Gréasáin Uiscebhealaí Éireann a bheith</p>	<p>Inrochtaineacht Seirbhísí Faisnéise do bhaill foirne agus do chuairoteoirí ar ár n-áiseanna agus ar ár n-uiscebhealaí a mbíonn bacainní faisnéise ag cur as dóibh.</p> <p>Cumarsáid inrochtana a chruthú, más infheidhme –</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	<p>C S</p> <p>M&C</p>

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
	<p>Comhlíonadh reachtaíocht an Achta Eorpaigh um Inrochtaineacht maidir le hinrochtaineacht dhigiteach a chinntiú</p> <p>Athbhreithniú agus meastóireacht a dhéanamh ar na bealaí cumarsáide reatha atá ar fáil d'úsáideoirí faoi mhíchumas agus breithniú a dhéanamh ar bhealaí féideartha eile chun rannpháirtíocht a fheabhsú.</p> <p>Leanúint den anailís ar ghearáin a bhaineann le comhionannas chun treochtaí atá ag teacht chun cinn a aithint a chuirfidh ar ár gcumas idirghabháil spriocdhírithé a dhéanamh chun an tseirbhís agus an tacaíocht a chuirimid ar fáil dár n-úsáideoirí faoi mhíchumas a fheabhsú.</p>	<p>lánchomhlíontach leis an Ábhar Gréasáin reatha</p> <p>Beidh rochtain ar gach doiciméad a fhoilseofar de réir cheanglais an Achta Náisiúnta um Míchumas agus inbhuanaitheacht chomhshaoil á cur san áireamh, mar shampla cuir chuige inrochtana dhigiteacha a laghdaíonn tionchar comhshaoil chun réimse i bhfad níos leithne d'uirlisí a sholáthar chun inrochtaineacht a thairiscint.</p> <p>2 ábhar bolscaireachta (amhail físeán, podchraoladh, nó ailt) lena n-áirítear formáid chumarsáide mhalartach chun feasacht a mhúscailt maidir le hinrochtaineacht áiseanna Uiscebhealaí Éireann</p> <p>2 phíosa ábhar oiliúna lena n-áirítear foirm mhalartach chumarsáide.</p>	<p>scríofa, labhartha, digiteach agus comhartha.</p> <p>Tá rochtain iomlán ar gach doiciméad atá foilsithe.</p> <p>Reachtaíocht an Achta Eorpaigh um Inrochtaineacht a chomhlíonadh maidir le hinrochtaineacht dhigiteach</p>		<p>M/S</p> <p>C/S</p> <p>AD</p>

Rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas sa saol poiblí a spreagadh

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
8.	<p>Aghaidh a thabhairt ar bhearnaí a sainaithníodh i sonraí comhionannais chun a chinntiú go bhfuil na sonraí leordhóthanach chun anailís chomhionannais dháiríre a cheadú.</p> <p>Iniúchadh a dhéanamh ar leibhéal rannpháirtíochta poiblí daoine faoi mhíchumas.</p> <p>Aon bhacainní a aithint atá ann cheana féin maidir le rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas.</p>	<p>Léiriú cruinn agus cothrom le dáta ar na grúpaí comhionannais laistigh dár lucht saothair chun eolas a chur ar fáil do thuairisciú reachtúil bliantúil, agus chun treoir a thabhairt do cheapadh beartais.</p> <p>Suirbhéanna déanta chun bonn eolais a chruthú faoin rannpháirtíocht.</p>	<p>Aiseolas eolasach a chabhróidh le UÉ bacainní ar chomhionannas deiseanna do dhaoine faoi mhíchumas a aithint.</p> <p>Aiseolas eolasach ó dhaoine faoi mhíchumas a úsáideann ár n-áiseanna</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	<p>CS</p> <p>M&C</p>
9.	<p>Bearta gníomhaíocht dhearfach chun níos mó iarratas ó dhaoine faoi mhíchumas a mhealladh le haghaidh folúntas i ngach réimse dár n-eagraíocht.</p> <ul style="list-style-type: none"> Leanúint den fhriotal fáilteach i gcúrsaí earcaíochta chun iarratais a spreagadh. 	<p>Méadú 3% in aghaidh na bliana ar líon na n-iarratas a gheofar.</p> <p>1 socrúchán oibre, taithí oibre, agus deis scáthúcháin oibre in aghaidh na bliana.</p> <p>Ceardlann amháin um fhorbairt acmhainne a réachtáil in aghaidh na bliana.</p>	<p>Faigheann daoine faoi mhíchumas scileanna agus taithí a chuirfidh ar a gcumas iarratas a dhéanamh ar phoist sa saol poiblí.</p> <p>Léiríonn sonraí ilchineálachta an lucht saothair go bhfuil méadú</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	AD

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
	<ul style="list-style-type: none"> • Dul i dteagmháil le heagraíochtaí faoi mhíchumas agus a iarraidh orthu cleachtaí earcaíochta a chur chun cinn. • Deiseanna socrúcháin oibre, taithí oibre nó scáthú poist a chur ar fáil . • Tacú le bearta um fhorbairt acmhainne san earnáil dheonach/phobail, mar shampla tacaíocht a thabhairt do ghrúpaí míchumais nó do dhaoine eile i ndáil le hoiliúint a sholáthar do dhaoine faoi mhíchumas i scileanna agallaimh nó i scileanna ábhartha eile, mar shampla. • Leanúint ag úsáid na scéime agallaimh ráthaithe agus gearrliosta a dhéanamh de dhaoine faoi mhíchumas a chomhlíonann na critéir íosta don phost. 	<p>Teagmháil déanta le grúpaí seachtracha ar nós NOW Group agus Just Us le haghaidh comhairle maidir le rannpháirtithe a aithníonn mar néaréagsúil a bhreithniú.</p>	<p>tagtha ar ionadaíocht daoine faoi mhíchumas.</p> <p>Comhlíonadh spriocanna an Rialtais maidir le fostaíocht daoine faoi mhíchumas.</p>		

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
10.	Faisnéis a bhailiú faoi iarratasóirí ar phoist agus faoinár bhfoireann chun go mbeidh muid in ann gníomh cuí a dhéanamh agus feabhsuithe a dhéanamh maidir le daoine faoi mhíchumas a mhealladh, a earcú, a choinneáil agus a chur chun cinn.	6% den lucht saothair faoi mhíchumas	Dul chun cinn agus coinneáil foirne faoi mhíchumas laistigh den eagraíocht Méadú ar shonraí éagsúlachta lucht saothair sa lucht saothair	31/12/26 31/12/27 31/12/28	AD
11.	Teagmháil a dhéanamh le grúpaí míchumais áitiúla nó le comhlachtaí ionadaíocha chun an bealach is éifeachtaí a fháil chun feasacht a mhúscailt agus ionchur a fháil óna mbaill faoi mhíchumas maidir le cumarsáid, rannpháirtíocht agus rannpháirtíocht le hUiscebhealaí Éireann.	1 fóram comhairliúcháin bunaithe le húsáideoirí seirbhíse a dhéanann ionadaíocht ar ghrúpaí comhionannais – rannpháirtíocht réamhghníomhach ag daoine faoi mhíchumas.	Méadú ar mhodhanna chun feasacht agus rannpháirtíocht a mhúscailt i measc daoine faoi mhíchumas agus tionscnaimh nua a iniúchadh chun rannpháirtíocht a mhéadú. Deiseanna feabhsaithe do dhaoine faoi mhíchumas chun dul i ngleic le lucht déanta beartais agus tionchar a imirt orthu.	Meán Fómhair 2028	CS

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
12.	<p>Rannpháirtíocht úsáideoirí faoi mhíchumas a spreagadh trí úsáideoirí seirbhíse agus páirtithe leasmhara seachtracha a bheith páirteach i gcomhoibriú nuair is féidir chun faisnéis a roinnt agus caidrimh thacúla, iontaofa agus ghairmiúla a thógáil.</p> <p>A chinntiú go ndéantar bainistíocht agus tacaíocht ar an soláthar a dhéantar maidir le rochtain do rannpháirtithe faoi mhíchumas i ngach obair a dhéanann Uiscebhealaí Éireann le tríú páirtithe chun úsáid na n-uiscebhealaí intíre le haghaidh gníomhaíochta áineasa a mhéadú.</p>	Comhoibriú le páirtithe leasmhara chun tacú le 2 imeacht in aghaidh na bliana atá dírithe ar dhaoine faoi mhíchumas.	<p>Spreagtar daoine faoi mhíchumas cuairt a thabhairt ar ár n-uiscebhealaí agus taitneamh a bhaint astu agus páirt a ghlacadh i spórt uisce, agus iad ag foghlaim faoi chaomhnú uiscebhealaí, cosaint bithéagsúlachta agus cleachtais áineasa inbhuanaithe agus ag cur leis na nithe sin.</p> <p>Rannpháirtíocht daoine faoi mhíchumas i ngníomhaíochtaí uiscebhealaí a mhéadú, agus trína dhéanamh sin, a muintín a chothú, a gcuid scileanna a fheabhsú agus a saol a athrú go dearfach.</p> <p>Méadú ar líon na n-iarratas chuig Uiscebhealaí Éireann ag lorg ceadaíthe d'imeachtaí atá dírithe ar dhaoine faoi mhíchumas.</p>	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p> <p>31/12/28</p>	<p>C/S</p> <p>Oibríochtaí</p> <p>M&C</p>
13.	Breithniú a dhéanamh ar riachtanais daoine faoi mhíchumas ar fud ár seirbhísí uile.	Líon na ngearán maidir le comhionannas/míchumas a tuairiscíodh ar Chlár na nGearán.	Aon bhacainní struchtúracha a chuireann srian le rochtain fhisiciúil a bhaint, nuair is féidir agus	<p>31/12/26</p> <p>31/12/27</p>	<p>Oibríochtaí</p> <p>T/S</p>

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
	<p>A chinntiú go bhfuil prionsabail na Rochtana do Chách agus an Dearaidh Uilíoch lárnach i ndearadh, in uasghrádú agus i bhforbairt áiseanna ar fud ár n-uiscebhealaí go léir, chun a chinntiú go bhfuil siad seo inrochtana agus inúsáidte ag gach duine. Agus é sin á dhéanamh againn, táimid ag cruthú bonneagar uiscebhealaí atá inrochtana, inbhuanaithe agus inoiriúnaithe d'athruithe comhshaoil.</p> <p>Úsáid a bhaint as íomhánna agus ábhair dhearfacha in ábhar cumarsáide/eolais inmheánach agus seachtrach, nuair is féidir agus is iomchuí, chun inrochtaineacht thimpeallacht an uiscebhealaigh a léiriú go follasach do dhaoine faoi mhíchumas.</p> <p>Faisnéis ar líne agus dhigiteach bheith inrochtana</p>	<p>5 iniúchadh inrochtaineachta críochnaithe faoi dheireadh an Phlean Gníomhaíochta.</p> <p>Méadú ar sholáthar áiseanna do dhaoine faoi mhíchumas ag 2 shuíomh in aghaidh na bliana.</p> <p>Tá suíomh Gréasáin Uiscebhealaí Éireann ag cloí go hiomlán leis na Treoirlínte Inrochtaineachta Ábhar Gréasáin reatha.</p>	<p>srianta loingseoireachta agus sábháilteachta á gcur san áireamh.</p> <p>Déantar áiseanna ar agus feadh ár n-uiscebhealaí a dhearadh agus a thógáil, nuair is infheidhme, de réir na gcaighdeán inrochtaineachta is airde le go mbeidh gach uile dhuine ábalta taitneamh a bhaint astu.</p> <p>Rochtain do Chách ar ár seirbhísí agus ár saoráidí, nuair is féidir é agus srianta loingseoireachta agus sábháilteachta á gcur san áireamh.</p> <p>Dearcadh dearfach i leith daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn.</p>	<p>31/12/28</p>	<p>Oibríochtaí</p> <p>M&C</p> <p>TF</p>

	Beart Gníomhaíochta	Táscaire Feidhmíochta	Tionchar / Toradh	Scála ama	Freagracht
	ag gach duine trí na meáin shóisialta agus na suíomhanna gréasáin atá á mbainistiú ag UÉ a chothabháil ar ardchaighdeán.				

Eochair do Ghiorrúcháin na gCeannasaithe Feidhme:

AG Grúpa Oibre um Chomhionannas agus Éagsúlacht

AD Acmhainní Daonna

E&H Comhshaol & Oidhreacht

I&D Nuálaíocht & Forbairt

POF Oifig an Phríomhfheidhmeannaigh

Oibríochtaí Oibríochtaí

CS Seirbhísí Corparáideacha

TS Seirbhísí Teicniúla

M&C Margaíocht & Cumarsáid

P&C Maoin & Díl

AM Bainistíocht Sócmhainní

FIN Airgeadas

PT Foireann Soláthair

Tá ár bPleananna Gníomhaíochta um Chomhionannas agus Míchumas i gcomhréir le Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SFlanna) na Náisiún Aontaithe.

Ní bhaineann sé seo dár dtiomantas ná dár ngníomhartha maidir le Comhionannas agus Míchumas. Léiríonn sé rannóga ag obair le chéile chun torthaí dearfacha a bhaint amach.

SFI10 – Neamhionannais Laghdaithe.

SFI 17 (Comhpháirtíochtaí ar mhaithe leis na Spriocanna),

SFI13 Gníomhaíocht Aeráide)

SFI 15 – Beatha ar talamh.

SFI12 Táirgeadh agus Tomhaltas Freagrach

SFI11 (Cathracha agus Pobail Inbhuanaithe)

SFI4 (Oideachas ar Ardchaighdeán)

SFI3 – Dea-shláinte agus folláine

SFI5 Comhionannas Inscne

SFI9 Nuálaíocht agus Bonneagar Tionscail

11.0 Foilsiú an Phlean

11.1 Tá an Plean Gníomhaíochta Míchumais seo ar fáil ag:

www.waterwaysireland.org

Trína chuid oibre leanúnaí le daoine faoi mhíchumas, lorgóidh Uiscebhealaí Éireann deiseanna breise chun an Plean a chur in iúl agus cláir chomhoibríocha míchumais a fhorbairt. Ina theannta sin, cuirfear béim ar an Phlean trí fhógraí, poist agus cruinnithe le heagraíochtaí míchumais agus le grúpaí ionadaíocha, nuair a iarrtar sin. Cuirfear cóip den Phlean ar fáil do gach fostaí fosta.

11.2 Cuirfear an Plean ar fáil i bhformáidí malartacha ar iarratas. Féadfar é a sholáthar i dteangacha mionlaigh eile fosta, faoi réir an éilimh.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi ábhar an Phlean seo nó chun do riachtanais shonracha maidir le formáid/aistriúchán a phlé, déan teagmháil le:

Aonad Comhionannais, Seirbhísí Corparáideacha
Uiscebhealaí Éireann
2 Bóthar Shligigh
Inis Ceithleann
Co. Fhear Manach
BT74 7JY

Teil. +44 (0)28 6632 3004

Ríomhphost: equality.user@waterwaysireland.org